คู่มือการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อเร่งรัดการดำเนินงานโครงการความปลอดภัยด้านอาหาร

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พรบ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. การควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ในการเกษตร	พ.ร.บ. วัตถุอันตราย (พ.ศ. 2535)	1. ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ตามมาตรา 18(4) และมาตรา 43 วรรคหนึ่ง	มาตรา 74 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม
2. การควบคุมการนำเข้า **2.1 อาหารสำเร็จรูปและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหาร (ยกเว้นกุ้ง ปลาทูน่า เนื้อสัตว์)**	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	1. ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าซึ่งอาหารเพื่อจำหน่าย เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ตามมาตรา 15	มาตรา 53 ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	2. ห้ามนำเข้าอาหารที่มีประกาศฯ ห้ามนำเข้าตามมาตรา 6(8)	มาตรา 50 ผู้ใดนำเข้าอาหาร ฝ่าฝืนประกาศฯ ที่ออกตาม มาตรา 6(8) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 2 ปี และปรับตั้งแต่ห้าพันถึงสองหมื่นบาท	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	3. ห้ามนำเข้าอาหารที่มีความเสี่ยงอันตรายที่ไม่มีหนังสือรับรองว่าได้มาตรฐาน ตามกฎกระทรวง (อยู่ระหว่างนำเสนอ รมว.พิจารณาลงนามในกฎกระทรวง)	ไม่มีบทกำหนดโทษเฉพาะ หากมีการฝ่าฝืน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอาจสั่งให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็น สมควร	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พรบ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	4. ผู้นำเข้าอาหารเพื่อจำหน่าย ต้องนำเข้าอาหารที่มีการใช้สีและวัตถุเจือปนอาหารถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(4) (5) และหากนอกเหนือจากที่ประกาศฯ กำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายที่มีการใช้สีและวัตถุเจือปนอาหารไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาตหรือฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(4) (5) มีโทษตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	5. ผู้นำเข้าอาหารเพื่อจำหน่าย ต้องนำเข้าอาหารที่มีการแสดงฉลากถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือตามที่ประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(10)	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายที่มีการแสดงฉลากไม่ถูกต้องฝ่าฝืนประกาศ ซึ่งออกตามความในมาตรา 6(10) มีโทษตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	6. ห้ามนำเข้าเพื่อจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26 ฝ่าฝืนมาตรา 25(1) มีโทษตามมาตรา 58 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	7. ห้ามนำเข้าเพื่อจำหน่ายอาหารปลอมตามมาตรา 27	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารปลอมตามมาตรา 27 ฝ่าฝืนมาตรา 25(2) มีโทษตามมาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	8. ห้ามนำเข้าเพื่อจำหน่ายอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28 ฝ่าฝืนมาตรา 25(3) มีโทษตามมาตรา 60 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พรบ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	9. ห้ามนำเข้าเพื่อจำหน่ายอาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 29	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดมาตรา 29 ฝ่าฝืนมาตรา 25(4) มีโทษตามมาตรา 61 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	10. ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15 จะนำเข้าซึ่งอาหารควบคุมเฉพาะจะต้องนำอาหารนั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารต่อผู้อนุญาตเสียก่อน	ผู้ใดนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารควบคุมเฉพาะที่ยังไม่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารฝ่าฝืนมาตรา 31 วรรคหนึ่ง โทษตามมาตรา 64 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	11. เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจ - สั่งให้งดนำเข้าซึ่งอาหารที่ปรากฏผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นอาหารที่ไม่ควรแก่การบริโภค ตามมาตรา 30(2) - ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารให้ประชาชนทราบในกรณีผลการตรวจเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ หรืออาหารปลอมหรืออาหารผิดมาตราฐาน ตามมาตรา 30(3)	มาตรา 63 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตซึ่งสั่งตามมาตรา 30(2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พรบ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	12 ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. กฎกระทรวงหรือประกาศซึ่งออกตาม พ.ร.บ. นี้ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา 46	การนำเข้าเพื่อจำหน่ายอาหารควบคุมเฉพาะในระหว่างถูกสั่งพักใช้ให้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 15 มีบทลงโทษตามมาตรา 53 จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ.อาหาร (พ.ศ.2522)	13 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ - ยึดหรืออายัดอาหารที่สงสัยว่าอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือผิดอนามัยของประชาชนเพื่อตรวจพิสูจน์ ตามมาตรา 43(4) - ยึดหรืออายัดอาหารไม่บริสุทธิ์อาหารปลอมหรืออาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 43 (5)		- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ศุลกากร (พ.ศ.2469)	การห้ามนำเข้า 1 ห้ามนำเข้าอาหารที่ประกาศห้ามนำเข้าตาม พ.ร.บ. อาหาร (พ.ศ. 2522) 2. ห้ามนำเข้าของต้องกำกัดโดยไม่ได้รับอนุญาต	มาตรา 27 ผู้ใดนำหรือพาของต้องกำกัดหรือของต้องห้ามเข้ามาในพระราชอาณาจักรไทยหรือหลีกเลี่ยงข้อห้ามหรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้น สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของ ซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วหรือจำคุกไม่เกินสิบปีหรือทั้งจำทั้งปรับ	กรมศุลกากร

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
2.2 ยาและเภสัชเคมีภัณฑ์	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	1. ผู้นำเข้าต้องมีใบอนุญาต 1.1 ยาแผนปัจจุบัน และเภสัชเคมีภัณฑ์ ตาม ม.12 1.2 ยาแผนโบราณ ตาม ม.46	- ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท (ม.101) - ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 5,000 บาท (ม.111)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	2. นำเข้าเภสัชเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารออกฤทธิ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปที่มีส่วนผสมของสารออกฤทธิ์ เฉพาะด่านที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด [กฎกระทรวงเรื่องกำหนดหน้าที่ของผู้รับอนุญาตนำหรือสั่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร ปฏิบัติเกี่ยวกับเภสัชเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารออกฤทธิ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปที่มีส่วนผสมของสารออกฤทธิ์ พ.ศ. 2547 ที่ตาม ม.5 และ ม.27(7)]	ฝ่าฝืนมีโทษปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท (ม.105)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	3. ผู้นำเข้าเภสัชเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารออกฤทธิ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปที่มีส่วนผสมของสารออกฤทธิ์ ต้องขายสารที่นำเข้าให้ผู้ผลิตเท่านั้น หากนำไปขายให้ผู้อื่นต้องขอความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา [กฎกระทรวงเรื่องกำหนดหน้าที่ของผู้รับอนุญาตนำหรือสั่งยาแผนปัจจุบันฯ พ.ศ. 2547 ที่ตาม ม.5 และ ม.27(7)]	ฝ่าฝืนมีโทษปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท (ม.105)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	4. ผู้นำเข้าต้องนำยาที่นำเข้ามาผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านอาหารและยา (ยาแผนปัจจุบันและเภสัชเคมีภัณฑ์ ม.27 ทวิ ยาแผนโบราณ ม.59 ทวิ)	- ฝ่าฝืนมีโทษปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท (ม.105 ทวิ) - ตรวจสอบ/วิเคราะห์แล้วพบว่าผลการวิเคราะห์ผิดมาตรฐาน หรือเป็นยาปลอม พนักงานเจ้าหน้าที่ (อย. ผวจ. สสจ. ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ) สามารถยึดหรืออายัดยา [ม.91(3)] หรือโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการยาสามารถประกาศผลการตรวจสอบได้ [ม 91(4)] - ถ้าปรากฏว่าเป็นยาที่ไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ยา หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ยา พนักงานเจ้าหน้าที่ (อย. ผวจ. สสจ. ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ) มีอำนาจเรียกเก็บหรือให้ผู้นำเข้าเรียกเก็บยาคืนในระยะเวลาที่กำหนด และมีอำนาจทำลายยาดังกล่าวได้ [ม 91(5)]	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	5. ผู้รับอนุญาตนำหรือสั่งยาที่จะนำยาสัตว์เข้ามาในประเทศต้องนำตำรับยามาขอขึ้นทะเบียน เมื่อรับขึ้นทะเบียนแล้วจึงนำเข้ามาในประเทศได้	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.123)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	6. ผู้นำเข้าต้องไม่นำเข้ายาดังนี้ 6.1 ยาปลอม (สำแดงเท็จ) [ม.72 (1)]	- ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ถึง 20 ปี **และ**ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาปลอม ปรับตั้งแต่ 1,000 ถึง 5,000 บาท(ม.119)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
		6.2 ยาผิดมาตรฐาน [ม.72 (2)] หรือ ยาที่ตำรับยาถูกเพิกถอน [ม.72 (6)]	- ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี**และ**ปรับไม่เกิน 5,000 บาท ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาผิดมาตรฐาน ยาที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน ปรับไม่เกิน 5,000 บาท (ม.120)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
		6.3 ยาเสื่อมคุณภาพ [ม.72 (3)]	- ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 3,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาเสื่อมคุณภาพ ปรับไม่เกิน 3,000 บาท (ม.121)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
		6.4 ยาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา [ม.72 (4)]	- ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.122)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	6.5 ยาที่ตำรับยาถูกยกเลิก [ม.72 (5)]	- ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาที่ถูกยกเลิก ปรับไม่เกิน 5,000 บาท(ม.120)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	7. ผู้รับอนุญาตนำหรือสั่งยาต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติยา หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติยา (ม.95)	ฝ่าฝืน อย. โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยา สามารถพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน 120 วัน หรือรอคำพิพากษาอันถึงที่สุดได้ (ม.95)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด . - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. การส่งออกไปนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522	ผู้นำเข้ายา เภสัชเคมีภัณฑ์ต้องห้าม (156 ชนิด) ต้องขออนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ก่อนนำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีหนังสือให้ความเห็นชอบหรือหนังสือรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับไม่เกิน 5 เท่าของมูลค่าสินค้า	- กรมศุลกากร - กระทรวงพาณิชย์
	พ.ร.บ.ศุลกากร (พ.ศ.2469)	ห้ามนำเข้าของต้องกำกัดโดยไม่ได้รับอนุญาต	มาตรา 27 ผู้ใดนำหรือพาของต้องกำกัดหรือของต้องห้ามเข้ามาในพระราชอาณาจักรไทยหรือหลีกเลี่ยงข้อห้ามหรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้น สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของ ซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปีหรือทั้งจำทั้งปรับ	- กรมศุลกากร

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
3. การควบคุมการผลิตอาหาร **3.1 การควบคุมปัจจัยการผลิตที่เป็นยาสัตว์ เภสัชเคมีภัณฑ์**	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	1. ผู้นำเข้าเภสัชเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารออกฤทธิ์หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปที่มีส่วนผสมของสารออกฤทธิ์ ต้องขายสารที่นำเข้าให้ผู้ผลิตเท่านั้น หากนำไปขายให้ผู้อื่นต้องขอความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา **(ขายเภสัชเคมีภัณฑ์เข้าฟาร์มเลี้ยงสัตว์ไม่ได้)** [กฎกระทรวงเรื่องกำหนดหน้าที่ของผู้รับอนุญาตนำหรือสั่งยาแผนปัจจุบันฯ พ.ศ. 2547 ที่ตาม ม.5 และ ม.27(7)]	ฝ่าฝืนมีโทษปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท (ม.105)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	2. ผู้ผลิตยาหรือผู้ขายยาต้องได้รับอนุญาต (ม.12)	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี **และ**ปรับไม่เกิน 10,000 บาท (ม.101)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	3. ผู้รับอนุญาตผลิตยาที่จะผลิตยาสัตว์ต้องนำตำรับยามาขอขึ้นทะเบียน เมื่อรับขึ้นทะเบียนแล้วจึงผลิตได้	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.123)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	4 . ผู้ผลิตหรือผู้ขายยาต้องไม่ผลิตหรือขายยาดังนี้ 4.1 ยาปลอม [ม.72 (1)]	ฝ่าฝืนมีโทษดังนี้ - ผู้ผลิตจำคุกตั้งแต่ 3 ปีถึงตลอดชีวิต**และ**ปรับตั้งแต่ 10,000 ถึง 50,000 บาท (ม.117) - ผู้ขาย จำคุกตั้งแต่ 1 ถึง 20 ปี **และ**ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท (ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาปลอม ปรับตั้งแต่ 1,000 ถึง 5,000 บาท) (ม.119)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง
		4.2 ยาผิดมาตรฐาน [ม.72 (2)] หรือ ยาที่ตำรับยาถูกเพิกถอน [ม.72 (6)]	ฝ่าฝืนมีโทษ - ผู้ผลิต จำคุกตั้งแต่ 2 ถึง 5 ปี**และ**ปรับตั้งแต่ 4,000 ถึง 20,000 บาท (ม.118) ผู้ขายจำคุกไม่เกิน 3 ปี**และ**ปรับไม่เกิน 5,000 บาท ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาผิดมาตรฐาน ยาที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน ปรับไม่เกิน 5,000 บาท (ม.120)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
		4.3 ยาเสื่อมคุณภาพ [ม.72 (3)]	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 3,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาเสื่อมคุณภาพ ปรับไม่เกิน 3,000 บาท (ม.121) <u>หมายเหตุ</u> บทลงโทษนี้กำหนดไว้สำหรับผู้ขายเท่านั้น	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
		4.4 ยาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา [ม.72 (4)]	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.122)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	4.5 ยาที่ตำรับยาถูกยกเลิก [ม.72 (5)]	ฝ่าฝืนมีโทษ - ผู้ผลิต จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.118) - ผู้ขาย จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ถ้ากระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาที่ถูกยกเลิก ปรับไม่เกิน 5,000 บาท) (ม.102) (ม.120)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พ.ร.บ. ยา (พ.ศ.2510)	5. ผู้รับอนุญาตผลิตยาหรือขายยาต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติยา หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติยา (ม.95)	- ฝ่าฝืน อย. โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยาสามารถพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน 120 วัน หรือรอคำพิพากษาอันถึงที่สุดได้ (ม.95) - หากมีการเก็บตัวอย่างยาไปตรวจสอบ/วิเคราะห์แล้วพบว่าผลการวิเคราะห์ผิดมาตรฐาน หรือเป็นยาปลอม พนักงานเจ้าหน้าที่ (อย. ผวจ. สสจ. ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ) สามารถยึดหรืออายัดยา [ม.91(3)] หรือโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการยาสามารถประกาศผลการตรวจสอบได้ [ม 91(4)] - ถ้าปรากฏว่ายาใดเป็นยาที่ไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ยา หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ยา พนักงานเจ้าหน้าที่ (อย. ผวจ. สสจ. ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ) มีอำนาจเรียกเก็บหรือให้ผู้นำเข้าเรียกเก็บยาคืนในระยะเวลาที่กำหนด และมีอำนาจทำลายยาดังกล่าวได้ [ม 91(5)]	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - ผู้ว่าราชการจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
3.2 การควบคุมการผลิตอาหาร	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	1. สถานที่ผลิตประเภทอาหารที่กำหนดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 193) พ.ศ.2543 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 239) พ.ศ.2544 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 193) พ.ศ.2543 จำนวน 54 ชนิด และประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 220) พ.ศ.2544 เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท (ฉบับที่ 3) ต้องผ่านเกณฑ์คะแนนการประเมิน รวมในแต่ละหัวข้อไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 และต้องไม่พบข้อบกพร่องที่รุนแรง (Major defect) ทุกราย	ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศซึ่งออกตามมาตรา 6(7) โทษตามมาตรา 49 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	2. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อจำหน่าย เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตตามมาตรา 14	ผู้ใดตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตฝ่าฝืนมาตรา 14 วรรคหนึ่ง มีโทษตามมาตรา 53 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน สามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ อาศัยอำนาจตามมาตรา 30 (2) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจสั่งให้ งดผลิตอาหารที่ผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาต หากฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อนุญาตซึ่งสั่งตามมาตรา 30 (2) โทษตามมาตรา 63 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	3. ผู้ผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายต้องผลิตอาหารที่มีการใช้สีและวัตถุเจือปนอาหารถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(4) (5) และหากนอกเหนือจากที่ประกาศฯ กำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	ผู้ใดผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายที่มีการใช้สีและวัตถุเจือปนอาหารไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาตหรือฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(4) (5) มีโทษตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	4. ผู้ผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายต้องผลิตอาหารที่มีการแสดงฉลากถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(10)	ผู้ใดผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายที่มีการแสดงฉลากไม่ถูกต้องฝ่าฝืนประกาศ ซึ่งออกตามความในมาตรา6(10) มีโทษตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	5. ห้ามผลิตเพื่อจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26	ผู้ใดผลิตเพื่อจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26 ฝ่าฝืนมาตรา 25(1) มีโทษตามมาตรา 58 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	6. ห้ามผลิตเพื่อจำหน่ายอาหารปลอมตามมาตรา 27	ผู้ใดผลิตเพื่อจำหน่ายอาหารปลอมตามมาตรา 27 ฝ่าฝืนมาตรา 25(2) มีโทษตามมาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	7. ห้ามผลิตเพื่อจำหน่ายอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28	ผู้ใดผลิตเพื่อจำหน่ายอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28 ฝ่าฝืนมาตรา 25(3) มีโทษตามมาตรา 60 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	8. ผู้ผลิต (กรณีที่ปรากฏตัวผู้ผลิตโดยแน่ชัด) ผลิตอาหารที่ ปรากฏผลการตรวจพิสูจน์ว่า เป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26 หรือเป็นอาหารปลอมตามมาตรา 27 หรือเป็นอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28 หรือเป็นอาหารที่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรืออนามัยของประชาชน หรือภาชนะบรรจุรายใดประกอบด้วยวัตถุที่อาจเป็นอันตรายเมื่อใช้บรรจุอาหาร	อาศัยอำนาจตามมาตรา 30 (3) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจสั่งให้ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารให้ประชาชนทราบ โดยให้ระบุชื่อผู้ผลิต พร้อมทั้งชนิดและลักษณะของอาหารในภาชนะบรรจุนั้น และถ้าอาหารหรือภาชนะบรรจุดังกล่าวมีชื่อทางการค้า หรือลำดับครั้งที่ผลิตก็ให้ระบุชื่อทางการค้า และลำดับครั้งที่ผลิตนั้นด้วย	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	9. ผู้รับอนุญาตผลิตอาหาร ที่ผลิตอาหารซึ่งปรากฏผลการตรวจพิสูจน์ว่าไม่ควรแก่การบริโภค	อาศัยอำนาจตามมาตรา 30 (2) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจสั่งให้งดผลิตอาหารที่ปรากฏผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นอาหารไม่ควรแก่การบริโภค หากฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อนุญาตซึ่งสั่งตามมาตรา 30 (2) โทษตามมาตรา 63 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	10. ผู้รับอนุญาตตามมาตรา 14 จะผลิตซึ่งอาหารควบคุมเฉพาะจะต้องนำอาหารนั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารต่อผู้อนุญาตเสียก่อน	ผู้รับอนุญาตผู้ใดผลิตอาหารควบคุมเฉพาะที่ยังไม่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารฝ่าฝืนมาตรา 31 วรรคหนึ่ง โทษตามมาตรา 64 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	11. ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 กฎกระทรวงหรือประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้	ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหารมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.การสาธารณสุข (พ.ศ.2535)	12. ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดให้สถานที่ผลิตอาหารเป็นกิจการ (ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ) ที่ต้องควบคุมในเขตท้องถิ่นได้ ซึ่งมีผลให้ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตจากท้องถิ่น และปฏิบัติตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นด้านสุขลักษณะ (มาตรา 32 และมาตรา 33)	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 71 และมาตรา 73 วรรคหนึ่ง)	-องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
3.3 การผลิตในฟาร์มเลี้ยงสัตว์	พรบ.การสาธารณสุข (พ.ศ.2535)	1. ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์ในข้อบัญญัติของท้องถิ่นได้ (เป็น เขตห้ามเลี้ยงโดยเด็ดขาด/เขตเลี้ยงไม่เกินกว่าจำนวนที่กำหนด/เขตเลี้ยงโดยมีมาตรการควบคุม ตามมาตรา 29 2. ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดให้สถานที่เลี้ยงสัตว์เป็นกิจการ (ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ) ที่ต้องควบคุมในเขตท้องถิ่นได้ ซึ่งมีผลให้ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตจากท้องถิ่นและปกิบัติตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นด้านสุขลักษณะ (มาตรา 32 และมาตรา 33)	ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท (มาตรา 73 วรรคสอง) ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 71 และมาตรา 73 วรรคหนึ่ง)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
3. การควบคุมการจำหน่ายอาหารในซุปเปอร์มาร์เก็ต/ตลาดสด สถานที่จำหน่ายอาหาร ร้านอาหาร หาบเร่แผงลอยในที่/ทางสาธารณะ	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	1. ผู้จำหน่ายอาหารต้องจำหน่ายอาหารที่มีการใช้สีและวัตถุเจือปนอาหารถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(4) (5) และหากนอกเหนือจากที่ประกาศ ฯ กำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	ผู้ใดจำหน่ายอาหารทีมีการใช้สีและวัตถุเจือปนอาหารฝ่าฝืนประกาศซึ่งออกตามความในมาตรา 6(4) (5) มีโทษตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	2. ผู้จำหน่ายอาหารต้องจำหน่ายอาหารที่มีการแสดงฉลากถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตหรือตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา 6(10)	ผู้ใดจำหน่ายอาหารที่มีการแสดงฉลากไม่ถูกต้องฝ่าฝืนประกาศ ซึ่งออกตามความในมาตรา6(10) มีโทษตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	3. ห้ามจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์มาตรา 26	ผู้ใดจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26 ฝ่าฝืนมาตรา 25(1) มีโทษตามมาตรา 58 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	4. ห้ามจำหน่ายอาหารปลอมตามมาตรา 27	ผู้ใดจำหน่ายอาหารปลอมตามมาตรา 27 ฝ่าฝืนมาตรา 25(2) มีโทษตามมาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	5. ห้ามจำหน่ายอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28	ผู้ใดจำหน่ายอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28 ฝ่าฝืนมาตรา 25(3) มีโทษตามาตรา 60 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	6. ผู้จำหน่ายอาหารต้องจำหน่ายควบคุมเฉพาะที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา 31	ผู้ใดจำหน่ายอาหารควบคุมเฉพาะที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา 31 มีโทษตามมาตรา 35 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	7. ผู้จำหน่าย (กรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้ผลิตโดยแน่ชัด) จำหน่ายอาหารที่ ปรากฏผลการตรวจพิสูจน์ว่า เป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ตามมาตรา 26 หรือเป็นอาหารปลอมตามมาตรา 27 หรือเป็นอาหารผิดมาตรฐานตามมาตรา 28 หรือเป็นอาหารที่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรืออนามัยของประชาชน หรือภาชนะบรรจุรายใดประกอบด้วยวัตถุที่อาจเป็นอันตรายเมื่อใช้บรรจุอาหาร	อาศัยอำนาจตามมาตรา 30 (3) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจสั่งให้ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารให้ประชาชนทราบ โดยให้ระบุชื่อผู้จำหน่ายและสถานที่จำหน่าย พร้อมทั้งชนิดและลักษณะของอาหารหรือภาชนะบรรจุนั้น	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ.อาหาร (พ.ศ.2522)	8. หากมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้	อาศัยอำนาจตามมาตรา 43 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดอาหารหรือภาชนะบรรจุที่สงสัยว่าอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพหรือผิดอนามัยของประชาชน	– สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา – ผู้ว่าราชการจังหวัด – สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	พรบ. การสาธารณสุข (พ.ศ.2535)	9. ผู้ประกอบการซุปเปอร์มาร์เก็ต/ร้านอาหารที่มีขนาดเกินและไม่เกิน 200 ตร.ม. ต้องขออนุญาตและแจ้งต่อท้องถิ่นก่อนประกอบการตามลำดับ (มาตรา 38)	ฝ่าฝืนไม่ขออนุญาตมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ปรับไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนกรณีที่ไม่แจ้งมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน/ปรับไม่เกิน 5,000 บาท (มาตรา 72)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	พรบ.การสาธารณสุข (พ.ศ.2535)	10. ผู้ประกอบการซุปเปอร์มาร์เก็ต/ร้านอาหารที่ขออนุญาตและแจ้งต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา 40 (1)-(7)	ฝ่าฝืนมีโทษตั้งแต่ปรับไม่เกิน 5,000 บาท ถึงจำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ทั้งจำทั้งปรับ แล้วแต่กรณี (มาตรา 73)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	พรบ.การสาธารณสุข (พ.ศ.2535)	11. ผู้ประกอบการตลาดสดต้องขออนุญาตจากท้องถิ่นก่อนประกอบการ (มาตรา 34)	ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 71)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
		12. ผู้ประกอบการตลาดสดต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะตามกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติของท้องถิ่น (มาตรา 7 และมาตรา 35)	ฝ่าฝืน (กฎกระทรวง) มีโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท (มาตรา 68) ฝ่าฝืน (ข้อบัญญัติท้องถิ่น) มีโทษตั้งแต่ปรับไม่เกิน 5,000 บาท ถึงจำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ทั้งจำทั้งปรับ แล้วแต่กรณี (มาตรา 73)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	พรบ.การสาธารณสุข (พ.ศ.2535)	13. (ก) ผู้ประกอบกิจการหาบเร่แผงลอยที่จำหน่ายในที่/ทางสาธารณะต้องขออนุญาตจากท้องถิ่นก่อนประกอบกิจการ (มาตรา 41 วรรคสอง)	ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 77)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

มาตรการ/วิธีการดำเนินการ	พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการบังคับ	บทกำหนดโทษ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		(ข) ผู้ประกอบกิจการหาบเร่แผงลอยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตและสุขลักษณะตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น (มาตรา 41 วรรคสามและมาตรา 43)	ฝ่าฝืนเงื่อนไขใบอนุญาตมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 76) และฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นปรับไม่เกิน 1,000 บาท (มาตรา 78)	
		(ค) ต้องไม่จำหน่ายในเขตห้ามจำหน่ายตามประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเรื่อง เขตควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่/ทางสาธารณะ (มาตรา 42)	ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท (มาตรา 78) และมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (กรณีเป็นเขตห้ามโดยเด็ดขาด) (มาตรา 77)	
	พรบ.รักษาความสะอาดฯ	14 ห้ามการจำหน่ายอาหารในที่/ทางสาธารณะ เว้นแต่จะเป็นเขตผ่อนผันตามประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา 20)	ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 54)	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ธันวาคม 2547

ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยด้านอาหาร กระทรวงสาธารณสุข

โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99981- 99985 , 0-2965-9730

โทรสาร. 0-2588-3020